

Оқу бағдарламасының
тулдық парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/29

Қазақстан Республикасының ғылым және білім министрлігі

С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Психология және педагогика кафедрасы

«Психология және адамның дамуы» пәні бойынша

5В010300-Педагогика және психология, 5В010600-Музыкалық білім, 5В010700-Бейнелеу өнері және сызу, 5В010800-Дене шынықтыру және спорт, 5В011700-Қазақ тілі мен әдебиеті, 5В010900-Математика (б) мамандықтарының студенттеріне арналған

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Павлодар

Кегль 14,
буквы
строчные,
кроме
первой
прописной

Мамандықтың мемлекеттік жалп
міндетті білім беру стандартының
типтік бағдарламаның негізінде әзір
жұмыс оқу бағдарламасын бекіту п

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/33

БЕКІТЕМІН

ОІ жөніндегі проректор
_____ Пфейфер Н.Э.

(қолы)

20__ж. «__»_____

Құрастырушы: _____аға оқытушы Жунусова А.Р.

Психология және педагогика кафедрасы

«Психология және адамның дамуы» пәні бойынша

5В010300-Педагогика және психология, 5В010600-Музыкалық білім, 5В010700-
Бейнелеу өнері және сызу, 5В010800-Дене шынықтыру және спорт, 5В011700-
Қазақ тілі мен әдебиеті, 5В010900-Математика (б) мамандықтарының
студенттеріне арналған

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Оқу жұмыс бағдарламасы 6.08.275-2010 МОН РК № 514 03.11.2010ж. Мемлекеттік
жалпы міндетті стандарты мен мамандықтардың типтік оқу жоспары негізінде
әзірленді

Кафедра отырысында ұсынылды 20__ ж. «__»_____ №_____ Хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ Бурдина Е.И. 20__ж. «__» _____

Гуманитарлық-педагогикалық факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен
мақұлданды 20__ ж. «__» _____ №_____ Хаттама

ОӘК төрағасы _____ С.К.Ксембаева 20__ ж. «__» _____

КЕЛІСІЛДІ

ГП факультетінің деканы _____ Сарбалаев Ж.Т. 20__ж. «__» _____

МАҚҰЛДАНДЫ:

ОУЖжӘҚБ бастығы _____ Е.Н.Жуманкулова 20__ ж. «__» _____

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды
20__ж. «__» _____ №_____ Хаттама

1 Пәннің мақсаты мен міндеттері

Кіріспе

Психология және адамның дамуы - психологиялық көзқарастардың қалыптасуының негізгі және психологиялық ұғымдарды меңгеруінің механизмдерін көрсетуі болып табылады. Бұл курс өзіне тек негізгі мағлұматтарды енгізе қоймай, сонымен қатар, психологияның негізгі қағидаларының динамикасы арқылы студенттердің психологиялық ойларын қалыптастырады. Психология курсы, болашақ педагогтарды кәсіби деңгейде дайындауының ең негізгі пәні болып саналады.

Мақсаты: негізгі психологиялық ұғымдар бойынша ғылыми-теориялық көзқарастарды қалыптастыру, психологиялық ғылым туралы түсініктерді дамыту.

Міндеттер:

- жас ұғымының психологиялық ерекшеліктерін, жас даму заңдылықтары мен механизмдерін зерттеу;
- даму психологиясының жалпы және жеке әдістерімен танысу;
- кәсіби, сараптап ойлауды, байқағыштықты, зейінділікті дамыту. Және гуманитарлық ғылыми пән ретінде психологияны ашу;
- субъектінің іс-әрекеті, танымы және қарым-қатынасы ретінде адамды жаратылыстану психологиялық тұрғыда талдау;

негізгі психологиялық ұғымдар және оның анықтамаларымен таңыстыру

2 Пререквизиттер

биология, валеология, жалпы педагогика

3 Постреквизиттер

4 Пәннің мазмұны

4.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№ п/п	Тақырыптардың атауы	Сағат саны					
		к/о			с/о		
		Лек	Пр	СРС	Лек	Пр	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Психология пәні. Ми және психика	1	0,5	3	-	-	5
2	Заманауи психологияның құрлымы, міндеттері мен әдістері	1	0,5	3	-	-	5
3	Сана мен психиканың дамуы	1	0,5	3	0,5	-	5
4	Іс- әрекет	1	0,5	3	0,5	-	5
5	Қарым-қатынас	1	0,5	3	0,5	-	5
6	Топ және ұжым психологиясы	1	0,5	3	0,5	-	5
7	Тұлға психологиясы	1	0,5	3	0,5	0,5	5
8	Зейін	1	0,5	3	0,5	0,5	4
9	Түйсік пен қабылдау	1	0,5	3	0,5	0,5	4
10	Ес	1	0,5	3 0,5	0,5	4	
11	Ойлау және сөйлеу	1	0,5	3	0,5	0,5	4
12	Қиял	1	0,5	3	0,5	0,5	4
13	Эмоция мен сезімдер	1	0,5	3	0,5	0,5	4
14	Ерік	1	0,5	3	0,5	0,5	4

15	Темперамент	1	0,5	4	0,5	-	4	
16	Мінез	1	0,5	4	0,5	-	4	
17	Қабілеттер	1	0,5	4	0,5	-	4	
18	Тұлғаның онтогенезде қалыптасуы және психикалық дамудың заңдылықтар мен динамикасы.	2	0,5	4	0,5	-	4	
19	Сәбилік психикалық жас	1	0,5	4	0,5	-	4	
20	Мектепке дейінгі психикалық жас	1	0,5	4	0,5	0,5	4	
21	Ерте психикалық жас	1	0,5	4	0,5	0,5	4	
22	Мектепке дейінгі психикалық жас	1	0,5	4	0,5	-	5	
23	Бастауыш мектеп оқушының тұлғалық қалыптасуы және психикалық дамуы	2	1	4	0,5	0,5	5	
24	Жас өспірімдік психикалық жас	2	1	4	0,5	0,5	5	
25	Жеткіншектік психикалық жас	1	1	4	0,5	-	5	
26	Қартаю мен кәрілік кезеңі	1	1	4	0,5	-	5	
	Итого	135 ч.	30	15	90	12	6	117

4.2 Теориялық курстың мазмұны

Тақырып 1 Психология пәні. Ми және психика. Психология пәні ғылым ретінде анықтамасы. Психология тарихының негізгі кезеңдері. Балаларды оқытуға және тәрбиелеуге арналған психологиялық білімінің мәні.

Тақырып 2 Заманауи психологияның құрлымы, міндеттері мен әдістері. Заманауи психология, ғылым жүйесіндегі оның міндеттерімен және орны. Психологиялық ғылымның философиялық-әдіснамалық принциптері Психология және педагогика.

Тақырып 3 Сана мен психиканың дамуы. Сана психиканың дамуының жағары сатысы ретінде. Сана мен санасыздықтың әрекеттестігі. Психологиялық қорғаудың тәсілдері. Жанды және жансыз табиғатындағы бейнелеудің деңгейі мен формасы.

Тақырып 4 Іс- әрекет. Іс-әрекет туралы түсінік. Адамның іс-әрекетінде құрал-саймандарды қолдануы. Іс-әрекет пен субъекттің белсенділігі. Адамның қажеттілігі мен іс-әрекетке ниеттілігі. Адам санасы мен Іс-әрекеттің құрылысы.

Тақырып 5 Қарым-қатынас. Қарым-қатынастың туралы түсінік. Қарым-қатынастың сан салалары. Коммуникативті қатынас. Интерактивті және перцептивті қаныстар. Қатынас жасау және хабар алмасу. Қарым-қатынас және тіл.

Тақырып 6 Топ және ұжым психологиясы. Топтар және оның классификациясы. Топтардың даму деңгейі. Топтардың даму деңгейінің өсуіне қарай бөлінуі: ұжымдар, әлеуметтік ассоциациялар, корпорациялар және аралас топтар. Ұжым топтың ең жоғарғы түрі.

Тақырып 7 Тұлға психологиясы. Қазіргі замандағы жеке адам теориялары. Тұлғаның дамуында естің рөлі. Тұлғаның түрткілері мен қасиеттері. Қызығу, дүниетаным, сенім, мұрат.

Тақырып 8 Зейін. Зейін теориясы және оның физиологиялық механизмдері. Зейіннің түрлері және қызметтері. Зейіннің негізгі қасиеттері. Зейін деп — адам санасының белгілі бір затқа бағыттала тұрақталуын

көрсететін құбылысты айтады. яғни, зейін дегеніміз айналадағы объектілердің ішінен керектісін бөліп алып, соған психикалық әрекетімізді тұрақтата алу.

Тақырып 9 Түйсік пен қабылдау. Түйсік пен қабылдау туралы түсінік. Түйсіктердің рефлекторлық табиғаты. Рецепторлар мен талдағыштар. Түйсіктің түрлері. Түйсіктің қасиеттері. Сезгіштік табалдырығы. Адаптация. Синестезия.

Тақырып 10 Ес. Ес туралы жалпы түсінік. Ес туралы теориялар. Аристотель, А.А.Смирнов, В.П.Запорожец. Естің физиологиялық негіздері. Естегі елестер. Естің түрлері: қысқа, ұзақ, оперативті, механикалық, логикалық, ерікті, еріксіз, мнемониялық.

Тақырып 11 Ойлау және сөйлеу. Ойлау әрекеті туралы түсінік. Ойлау және жеке адам. Ойлаудың физиологиялық негізі. Ойлау әрекеттері. Ойлаудың түрлері және олардың өзіне тән даралық ерекшеліктері.

Тақырып 12 Қиял. Қиял туралы түсінік. Қиялдың тарихи даму жолдары: қиял және ауыз әдебиеті. Қиял және ғылыми прогресс. Қиялдың еріксіз және ерікті түрлеріне сипаттама.

Тақырып 13 Эмоция мен сезімдер. Сезім туралы түсінік. Сезімнің когнитивтік процестерде, жеке бас көріністерінде атқаратын ролі. Сезім мен эмоцияның психофизиологиялық негіздері. П.В.Симонов, П.М.Якобсон эмоцияның психологиялық теориялары.

Тақырып 14 Ерік. Ерік туралы түсінік. Еріктің когнитивті процестермен байланысы. Мотивтердің ішкі күресі, ерік әрекетінің басталуы, тоқтамға келуі. Ерікті әрекет сатылары. Ерікті әрекет және оның құрылысы.

Тақырып 15 Темперамент. Темперамент туралы жалпы ұғым. Жеке адамның дамуындағы темпераменттің тұрақтылығы мен орнықтылығы. Темпераменттер туралы ілім терминологиясының тарихи мәні.

Тақырып 16 Мінез. Мінез туралы жалпы түсінік. Мінез және адамның даралық өзгешелігі. Мінез бітістері. Мінездің құрылысы. Мінез қасиеттерінің жиынтығы арқылы адамның жеке басының сипатталуы..

Тақырып 17 Қабілеттер. Қабілет - белгілі бір істі үздік орындауға мүмкіндік беретін адамның әр түрлі жеке қасиеттерінің (музыкалық саңылау, түстерді жақсы ажырата алу, қолдың икемділігі т. б.) қиысып келуін, яғни адам қасиеттерінің синтезі деп атайды.

Тақырып 18. Тұлғаның онтогенезде қалыптасуы және психикалық дамудың заңдылықтар мен динамикасы. Құрбылар ұжымы және ондағы өз ара әрекет қоғамның ересек мүшелерінің катынастарын модельдеуі ретінде. Тұлғаның онтогенезде қалыптасуы және оқу іс-әрекеті. Танымдық, қоғамдық қызығулардың, мінез құлық мотивінің қалыптасуы.

Тақырып 19 Сәбилік психикалық жас. Жаңа туылғандағы (шақалақ) дағдарыс. Жаңа туылудың жалпы психологиялық сипаты. Шақалақтың емірлік іс-әрекеті сипаты.

Тақырып 20 Мектепке дейінгі психикалық жас. Баланың мектепке дейінгі психологиялық дайындық мәселесі. Мектепке дейінгі кезеңнің соңындағы балалардың анатомио-физиологиялық ерекшеліктері. Алты жасар баланың жеті жасар баладан айырмашылығы.

Тақырып 21 Ерте психикалық жас. Ерте балалық шақтағы психиканың даму шарттарының жалпы сипаттамасы. Ерте балалықтың психикалық жаңа құрылым. Затты-манипулятивті іс-әрекет ерте балалық шақтағы психикалық қалыптасудың жетекші факторы ретінде.

Тақырып 22 Мектепке дейінгі психикалық жас. Мектепке дейінгі жастағы психикалық қалыптасуының жалпы сипаттамасы. Мектепке дейінгілердің құрдастары мен ересектермен өзара әрекеттестігі қарым-қатынасы және іс-әрекетінің әр түрлі түрлерінің қалыптасу ерекшеліктері.

Тақырып 23 Бастауыш мектеп оқушының тұлғалық қалыптасуы және психикалық дамуы. Бастауыш мектеп жасындағылардың дамуының жалпы шарты. Оқу іс әрекеті кіші мектептегілердің жетекші іс әрекеті ретінде. Оқу іс әрекетінің жалпы құрылымы, қалыптастыру заңдылықтары. Мектептегі алғашқы теориялық ойлаудың қалыптасуы (Д.Б.Эльконин, В.В.Давыдов).

Тақырып 24 Жасөспірімдік психикалық жас. Жасөспірімдердің физикалық, ақыл-ой, әлеуметтік дамуындағы индивидуалды және жыныстық айырмашылықтар. "Есею сезімі" жасөспірім жасының негізгі психологиялық құрылымы ретінде, оның түрлері.

Тақырып 25 Жеткіншектік психикалық жас. Жас еспірімдік кезеңнен жеткіншектік жасқа ету отандық және шетелдік психология мәселесі ретінде. Жеткіншектік жасқа өтудің психологиялық алғы шарттары. Жеткіншектік жастағы жетекші іс-әрекет мәселесі. Акселерация психологиялық мәселе ретінде.

Тақырып 26 Қартаю мен кәрілік кезеңі. Қартаю психологиялық феномен ретінде (Б.Г.Ананьев, И.С.Кон, Д.Б.Бромлей). Қартаю адамдар мен қарттық жастағы адамдардың өмірінің психологиялық жағдайы. Қартаюдың психологиялық кезеңденуі.

4.3 Практикалық сабақтардың мазмұны :

Тақырып 1 Психология пәні. Ми және психика. Мұғалімнің және тәрбиелеушінің кәсіби психологиялық дайындығының мәселесі. Ми және психика. Психика эволюциялық үрдістің өнімі және факторы ретінде. Антропогенез үрдісіндегі психикалық іс әрекетінің сапалы өзгеруі.

Тақырып 2 Заманауи психологияның құрлымы, міндеттері мен әдістері. Заманауи психология, ғылым жүйесіндегі оның міндеттерімен және орны. Психологиялық ғылымның философиялық-әдіснамалық принциптері Психология және педагогика. Заманауи психологиялық ғылымның құрлымы. Бақылау, лабораториялық және табиғи эксперимент. Анкета, интервью және материалды талдау мен жинақтаудың басқада әдістері.

Тақырып 3 Сана мен психиканың дамуы. Жанды және жансыз табиғатындағы бейнелеудің деңгейі мен формасы. Жануарлардағы психикалық бейненің даму деңгейі мен сатысы жайлы А.Н. Леонтьевтің болжамы, оны анықтауы және К.Э. Фабридың ары қарай жетілдіруі.

Тақырып 4 Іс- әрекет. Адамның ішкі жан тебіреністері оның сыртқы практикалық іс-әрекеттерінің әсерінен пайда болып отыруы интериоризация. Адамның ішкі жан тербелістері сыртқа шығып экстериоризация: оның қимыл-

қозғалыстары сөйлеуі арқылы психикалық жан күйінің заңдылықтары. Адамның іс-әрекетінің құрылымы. Іс-әрекеттің түрлері және оның сипаттамасы. Психиканың іс-әрекетті табиғаты туралы Л. Рубинштейн және А.Н. Леонтьевтің ой-пікірі.

Тақырып 5 Қарым-қатынас. Коммуникативті қатынас.Интерактивті және перцептивті қаныстар.Қатынас жасау және хабар алмасу.Қарым-қатынас және тіл. Қатынас адамдардың өзара іс-әрекеттерін реттеп отыру туралы. Қоғамдық өмірде адамдардың әлеуметтік қарым-қатынас процесіндегі концепциясы.

Тақырып 6 Топ және ұжым психологиясы. Топтар мен ұжымдардың майда бөлшектерге бөлінуі. Өзара таңдау. Социометрия. Референттік іріктелген топ және оны зерттеп білудің әдісі. Лидерлік жетекшілік топ. Оқушылардың бірлесіп атқаратын істері ұжымдастықты өрістетіп отырушы фактор. Ұжымдастық және оқытуды топтастыра отырып, шебер ұйымдастыра білу.

Тақырып 7 Тұлға психологиясы. Қызығу, дүниетаным, сенім, мұрат. Жаңа туған нәресте "адам" деп аталғанымен, "тұлға" деген атқа көпке дейін ие бола алмайды. Өйткені, кісі болып, ержету үшін бала оңы мен солын, өзінің "менің" басқа "мендерден", яғни басқа адамдардан ажырата білуі тиіс.

Тақырып 8 Зейін. Зейіннің негізгі қасиеттері. Зейін деп — адам санасының белгілі бір затқа бағыттала тұрақталуын көрсететін құбылысты айтады. яғни, зейін дегеніміз айналадағы объектілердің ішінен керектісін бөліп алып, соған психикалық әрекетімізді тұрақтата алу.

Тақырып 9 Түйсік пен қабылдау. Рецепторлар мен талдағыштар. Түйсіктің түрлері. Түйсіктің қасиеттері. Сезгіштік табалдырығы. Адаптация. Синестезия. Сенсублизация. Қабылдаудың зат түрінде болуы, тұтастығы, құрылысы, тұрақтылығы және мәнді түрде реттелуі. Апперцепция.

Тақырып 10 Ес. Естің түрлері: қысқа, ұзақ, оперативті, механикалық, логикалық, ерікті, еріксіз, мнемониялық. Естің типтері: керу, есту, қимыл, аралас. Ес процестері. Есте қалдыру және іс-әрекет. Қысқа мерзімді есте қалдыру мен түпкілікті есте қалдыру. Есте қалдырудың мақсаттары. Мағынасына қарай есте қалдыру мен жаттау арқылы есте қалдыру. Қайта жаңғырту түрлері: іргелестік, ұқсастық, қарама-қарсылық заңдылықтары.

Тақырып 11 Ойлау және сөйлеу. Ойлаудың физиологиялық негізі. Ойлау әрекеттері. Ойлаудың түрлері және олардың өзіне тән даралық ерекшеліктері. Ойлау таным процестерінің жоғарғы сатысы. Сөзбен ойдың бірлестігі. Сөйлеу туралы жалпы ұғым.

Тақырып 12 Қиял. Қиял туралы түсінік. Қиялдың тарихи даму жолдары: қиял және ауыз әдебиеті. Қиял және ғылыми прогресс. Қиялдың еріксіз және ерікті түрлеріне сипаттама. Арман және практикалық іс-әрекет. Қиялдың талдау мен біріктіруші сипаты.

Тақырып 13 Эмоция мен сезімдер. П.В.Симонов, П.М.Якобсон эмоцияның психологиялық теориялары. Ч.Дарвин, У.Джеймс, КЛанге, С.Шехтер. Сезім және жеке адам. Аффектер. Көңіл күйі. Эмоциялық стресс. Жоғарғы сезімдердің мазмұны мен мәні. Ақыл-ой және эстетикалық сезімдер,

сезімнің бұл түрлерін мектеп оқушыларының бойына қалыптастыру. Сүйіспеншілік сезімі.

Тақырып 14 Ерік. Мотивтердің ішкі күресі, ерік әрекетінің басталуы, тоқтамға келуі. Ерікті әрекет сатылары. Ерікті әрекет және оның құрылысы. Ерік сапаларын қалыптастырып отырудың жолдары. Ерікті әрекеттерді қалыптастыруда ұжымның рөлі. Бақылауды шектеу. Жауапкершілік. Ерік және адамның өз еркін тәрбиелеудің міндеттері.

Тақырып 15 Темперамент. Темпераменттер туралы ілім терминологиясының тарихи мәні. Темпераменттерге тән психикалық қасиеттердің ауқымы. Жеке темперамент типтер және олардың психологиялық сипаттамасы. Темпераменттің физиологиялық негіздері. Жоғарғы нерв қызметінің типтері және темперамент.

Тақырып 16 Мінез. Мінез қасиеттерінің жиынтығы арқылы адамның жеке басының сипатталуы. Адамның жеке мінез-құлық ерекшеліктерінің әлеуметтік орта мен өмір сүрген жағдайына байланысты өзгеруі. Мінез сапаларындағы айрықша ерекшеліктер. Мінез бітімі мен оның көрінісі.

Тақырып 17 Қабілеттер. Қабілет - белгілі бір істі үздік орындауға мүмкіндік беретін адамның әр түрлі жеке қасиеттерінің (музыкалық саңылау, түстерді жақсы ажырата алу, қолдың икемділігі т. б.) қиысып келуін, яғни адам қасиеттерінің синтезі деп атайды. Қабілет және нышан. Бейімділік және қабілет.

Тақырып 18. Тұлғаның онтогенезде қалыптасуы және психикалық дамудың заңдылықтар мен динамикасы. Оқу әрекетіне таңдамалы қатынас. Кәсіби бағдарлану мәселесі. Еңбек іс әрекеті, оның жас еспірімнің жеке басының қалыптасуындағы рөлі. Аффекті-қажеттіліктер сферасының дамуы. Мінездің даму сипаты.

Тақырып 19 Сәбилік психикалық жас. "Тірілу" комплексі ерте сәбилік шақтың негізгі жаңа құрылымы ретінде. Психика қалыптасуы процестеріндегі депривация (қажеттіліктердің қанағаттанбау) мәселесі.

Тақырып 20 Мектепке дейінгі психикалық жас. Мектепке дейінгі кезеңнің соңындағы балалардың анатомо-физиологиялық ерекшеліктері. Алты жасар баланың жеті жасар баладан айырмашылығы. Мектепке дейінгі баланың мектепке оқуға дайындығын анықтайтын психологиялық және мінез-құлықтық ерекшеліктер.

Тақырып 21 Ерте психикалық жас. Заттық-манипулятивті іс-әрекет ерте балалық шақтағы психикалық қалыптасудың жетекші факторы ретінде. Ерте балалық шақтағы негізгі заңдылықтар және заттармен әрекеттерінің қалыптасу кезеңдері. Ерте балалық шақтағы ойын іс-әрекетінің психологиялық сипаттамасы. Ойын іс-әрекетінің қалыптасу кезеңдері.

Тақырып 22 Мектепке дейінгі психикалық жас. Мектепке дейінгілердің құрдастары мен ересектермен өзара әрекеттестігі қарым-қатынасы және іс-әрекетінің әр түрлі түрлерінің қалыптасу ерекшеліктері. Тілдік және эмоционалды қарым-қатынас. Мектепке дейінгі жастағы әртүрлі іс-әрекет түрлерінің сипаттамалары (бейнелеу, құрастыру, еңбек элементтері мен оқу).

Тақырып 23 Бастауыш мектеп оқушының тұлғалық қалыптасуы және психикалық дамуы. Бастауыш мектеп жасындағылардың дамуының жалпы шарты. Оқу іс әрекеті кіші мектептегілердің жетекші іс әрекеті ретінде. Оқу іс әрекетінің жалпы құрылымы, қалыптастыру заңдылықтары. Мектептегі алғашқы теориялық ойлаудың қалыптасуы (Д.Б.Эльконин, В.В.Давыдов).

Тақырып 24 Жасөспірімдік психикалық жас. Жасөспірімнің ерекшелік психологиясының басқа ғылымдармен байланысы. Қазіргі жасөспірімнің ерекшелік психологиясының мәселелері. Жасөспірімнің ерекшелік психологиясының негізгі категориялары (жас, даму және т. б.) Жасөспірімнің ерекшелік психологиясының білімдері.

Тақырып 25 Жеткіншектік психикалық жас. Кәсіби бағыттылық жеткіншектік жастағы жаңа құрылым ретінде. Жеткіншектік жастағы мамандық таңдаудың психологиялық ерекшеліктері. Жеткіншектік жастағы оқу іс-әрекетінің ролі. Бозбала мен бойжеткен тұлғасының қалыптасуындағы қоғамдық жұмыстың ролі. Қоғамдық іс-әрекетке қажеттіліктің дамуы және жеткіншектің қоғамдық ұйымдарға қатысу түрлері. Жеткіншектік жаста психика қалыптасуының сипаты мен темпіндегі жеке даралық айырмашылықтар.

Тақырып 26 Қартаю мен кәрілік кезеңі. Қартаю мен қарттық жастың психологиялық дайындық (Д.Б.Бромлей, Д.Ф.Чеботарев). Қартаю кезеңіндегі бейімделу процесі. Инволюция психологиялық теориясының сыны. Қартандық және қарттық жастағы психикалық іс-әрекет. Қоғамдық өмірдегі қартаю адам. Қарым-қатынас қарттықтың психологиялық феномені ретінде. Қартаю адамның балаларға, жастарға және басқа жастағы адамдарға қатынастырының психологиялық мәні.

4.4 СӨЖ мазмұны

4.4.1 СӨЖ түрлері

№	СӨЖ түрі	Есеп беру формасы	Тексеру түрі	Сағат сан	
1	Дәріс сабақтарға дайындалу.	Конспект	Жұмыс дәптері	30	12
2	Тәжірибелік сабақтарға дайындалу, үй тапсырмаларын орындау.	Жұмыс дәптері, конспект	Сабаққа қатысу	15	6
3	СӨЖ сабақтарға дайындалу	Жұмыс дәптері, конспект	Сабаққа қатысу	10	15
4	Аудиториялық сабақтардың мазмұнына кірмеген материалды зерделеу	Есеп беру	Доклад	15	30
5	Семестрлік тапсырмаларды орындау	Конспект	Жұмыс дәптері	10	44
6	Бақылау іс-шараларына дайындалу		РК 1, РК 2, тестирование	10	10
Всего:				90	117

4.4.2 Студенттің оқытушымен өздік жұмысының тақырыптары

- 1 тақырып. Ч.Дарвиннің эволюциялық теориясы.
- 2 тақырып. Д.М.Болдуиннің шығармалық және административтік іс-әрекеті.
- 3 тақырып. Жана талдау.
- 4 тақырып. Ж.Пиажениң дамуының биологиялық принцип теориясы.
- 5 тақырып. Л.С.Выготскийдің «жақын даму зонасы» ұғымы.
- 6 тақырып. Дж.Боулби теориясында кете алмаушылық ұғымы.
- 7 тақырып. Пренатальды даму.
- 8 тақырып. Ұрықтық мінез-құлық. М.Хофердің зерттеулері.
- 11 тақырып.Туудың мәдени аспектілері. Э.Фогель - биология мен мәдениет ерте дамуға ықпал етуші өзара әрекет.
- 9 тақырып. Бір жастағы баланың даму ерекшеліктері.
- 13 тақырып. 1-2 жастағы баланың жалпы даму ерекшеліктеріне (кимыл-козгалысына, сөздік қорына, ойлауына) т.б. бақылау жүргізу.
- 14 тақырып. Нәресте қабылдауының және моторлық дағдыларының қалыптасуы. Ж.Пиаже теориясындағы қабылдау мәселелері. Р.Гриффитстің (1954) «Баланың моторлық қабілеттерінің шкаласын» кеседі.
- 15 тақырып. Үш жастағы дағдарыс, олардын бірнеше симптомдары.
- 16.«Үш жастағы бала тұлғасы туралы.» Элза Келер Еңбегі.

5 Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Қ. Жарықбаев, О. Саңғылбаев - Психология - 2011 ж.
2. Намазбаева, Ж. И. - Психология - ГПНТБ России - 2005 г.

Қосымша:

3. С. М. Илюсизова, Қ. М. Мұса - Ғылым психологиясы - ГПНТБ России - 2009 г.
4. Қ. С. Тебенова, А. Р. Рымханова - Арнайы психология - ГПНТБ России - 2011 г.
5. Л. С. Выготский - Баланың жас ерекшеліктері психологиясы және кемтар бала психологиясы - ГПНТБ России - 2011 г.

5В010300-Педагогика және психология, 5В010600-Музыкалық білім, 5В010700-Бейнелеу өнері және сызу, 5В010800-Дене шынықтыру және спорт, 5В011700-Қазақ тілі мен әдебиеті, 5В010900-Математика (б) мамандықтарының студенттеріне арналған

Оқу жұмыс жоспарының көшірмесі

Пән атауы: Психология және адам дамуы __

Оқу түрі	Пән жүктемесі				Семестр бойынша бақылау түрі				Семестр	Студенттердің семестр бойынша жұмыс көлемдері						
	кредиттер	Академиялық сағат								кредиттер	Аудиториялық сабақтар (ак. сағат)				СӨЖ (ак. сағат)	
		барлығы	ауд	СӨЖ	емт.	снақ.	БЖ	КЖ			барлығы	Дәр	Тәж	лаб	барлығы	СӨЖ
ОСО күндізгі оқу түрі	3	135	45	90	2	-	-	-	2	3	45	30	15	-	45	90
СПО күндізгі оқу түрі	3	135	45	90	2				2	3	45	30	15		45	90
СПО сырттай оқу түрі	3	135	18	117	2				2	3	18	12	6		18	117
ВПО сырттай оқу түрі	3	135	18	117	2				2	3	18	12	6		18	117

ПжП кафедрасының меңгерушісі _____ Бурдина Е.И. " __ " _____ 20 __ г.